

Cos de vestit amb ratlles de vellut blanques i negres

Museu actual:

Museu d'Història de Sabadell

Cronologia:

1890-1899

Gènere:

Dona

Procedència:

Barcelona

Cos de vestit ratllat amb ratlles de vellut. Cenyit a la cintura, de màniga llarga que s'estreny al puny, bufada a la cisa, amb tot el vol de la cisa arrugat. Obertura central davantera, sencera, cordada amb 17 gafets. Imita brusa amb jaqueta de solapes. La part de la brusa, que acaba en punta, es de ras de color crema, molt senzilla, amb l'obertura corbada per tal de bufar la peça al pit. A sobre, i imitant unes solapes amples i acabades amb dues puntes, presenta dues solapes que imiten una jaqueta de ratlles. La part de ras interior té un coll que és una tira, cordada amb dos gafets, mentre que la part superior té un coll molt espectacular, alt i amb puntes, aguantat per uns filferros o barnilles fines a l'interior. El baix del cos està acabat amb una forma lobulada a tot el volt. Interior reforçat amb 13 barnilles que aguanten l'estructura (2 a l'obertura). Com que el folre interior està molt estripat, es pot veure que les costures laterals s'han reforçat amb un grogain i el baix lobulat amb una tira d'entretela, igual que al puny (el puny era estret i probablement acabava sobre la mà, cobrint-la parcialment). A les cises hi ha dues dessuadores. A l'interior s'observa a la cintura una tira de seda on hi ha estampat en lletres vermelles el nom de la modista i les lletres AZ. Es tracta de la modista Augusta Zagri, que en aquesta peça demostra influència Worth en les formes de fantasia del coll i de les solapes així com en la forma lobulada del baix. Pel que fa el patronatge, l'esquena s'estructura a partir d'una costura central i dos costadets per banda, que surten de la cisa. Costures laterals i dues pinces davanteres, amb obertura central tancada amb gafets. El patronatge es tradueix a l'exterior amb una pinça fins

l'alçada del pit. Les solapes estan unides a les peces que conformen el cos amb una costura, que queda tapada.

Creador:

Augusta Zagri

Firma:

Robes et Manteaux Augusta BARCELONE AZ

Augusta Zagri és un dels altres noms de modistes que han arribat als nostres dies gràcies a l'etiquetatge. En concret, a través de l'única peça conservada que se li coneix, un cos de vestit de la darrera dècada del segle XIX, caracteritzat per la línia sòbria però estructural del patronatge emprat i els recursos ornamentals, i que suggereix l'originalitat i la capacitat de creació d'aquesta modista. A l'etiqueta s'hi troba imprès "ROBES & MANTEAUX AUGUSTA BARCELONE", amb l'anagrama "AZ". Gràcies a la consulta de les guies comercials de l'època, s'ha pogut determinar que es tracta d'Augusta Zagri i l'anagrama correspondria a les seves inicials.

La primera notícia que es coneix sobre Augusta Zagri és al diari La Publicidad del 1885, on es feia saber "hoy estará espuesta en los escaparates de la tienda de modas de la calle de Fernando VII, número 27, una rica toilette que para la señorita Borghi-Mamo acaba de confeccionar la reputada modista Mme. Augusta Zagri." La seva clienta era Erminia Borghi-Mamo (París, 1855 - Bolonya, 1941) una soprano italiana, filla de la també cantant Adelaida Borghi-Mamo, que aquell any va protagonitzar una de les actuacions més destacades al famós teatre del Liceu. Això indicaria, doncs, que ja l'any 1885 Augusta Zagri era una modista reconeguda. El primer emplaçament que se li coneix fou, doncs, el del carrer Fernando VII, núm. 27, donat que l'espai comptava amb aparadors, es devia tractar d'una botiga a planta baixa amb una certa rellevància. Aquell mateix any se li coneixen altres adreces -al carrer Ferran, núm. 32 i al carrer Avinyó, núm. 7- que podrien suposar una ampliació del seu taller de modista, i que dos anys més tard encara es mantindrien. Entre 1896 i 1898, el taller d'Augusta Zagri estava situat a la plaça Santa Anna, núm. 8, bis com a "tienda de modista en que se hacen vestidos, abrigos, sombreros y otras prendas para señora y niños"; el 1899 el va canviar al Portal d l'Àngel, núm. 12, 1r 2^a. I més endavant, l'any 1908, se situà al carrer Casp, núm. 15. Aquest recorregut és molt il·lustratiu del creixement de la ciutat de Barcelona i del canvi de centre comercial que es donà. També se li coneixen alguns viatges a les illes Balears (els anys 1894 i 1909) per tal de portar-hi els models de vestits, abrics i confeccions per a les noves temporades.

Ús:

Exterior

Tipologia d'ús:

Indumentària d'inspiració internacional

Tipus de peça:

Indumentària civil femenina

Tacte:

Vellutat

Color:

Blancs

Negres

Material:

Seda

Enllaços externs:

https://www.metmuseum.org/toah/hd/wrth/hd_wrth.htm

Hemeroteca:

<http://hemerotecadigital.bne.es/issue.vm?id=0004801870&search=&lang=ca>

Bibliografia:

ALISON, G. Victorian & Edwardian fashion : a photographic survey, New York : Dover Publications , 1981

BERNIS, C. “El traje burgués”, A: Menéndez-Pidal, G. La España del Siglo XIX vista por sus contemporáneos, vol. I, Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1988.

BOEHN, M. VON, La moda. Historia del traje en Europa desde los orígenes del Cristianismo hasta nuestros días, vol V (1790-1817), vol VI 6. (1818- 1842) i vol VII (1879-1914.) Barcelona, 1928.

BOUCHER, M. Historia del traje en occidente, Barcelona: Editorial Gustavo Gili, 2009.

BOUCHER, M. 20.000 years of fashion, 2001 (1964).

CALLAN, G. O'HARA, DONOVAN, C. Enciclopedia de la moda : desde 1840 hasta nuestros días. Barcelona : Destino , 1989

Burke, Doreen Bolger, et al. In Pursuit of Beauty: Americans and the Aesthetic Movement. Metropolitan Museum [1]

CASAL-VALLS, L. “Definició de dues tipologies de vestit a través del seu ús històric: la indumentària d'arrel tradicional i el vestit d'inspiració internacional”, Emblecat, revista de l'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i societat, n.4 (2015), pp. 23-36. [2]

CASAL-VALLS, L. “Entre l' exclusivitat i la democratització del vestit. Apunt sobre els inicis del disseny de moda a Catalunya”, Revista de Catalunya, n. 286 (2014), pp. 157-175 [3]

CASAL-VALLS, L. “Gust i consum d'imatge al segle XIX: el vestit”, Emblecat, revista de l'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i societat, n. 2 (2013), pp. 71-82 [4]

CASAL- VALLS, L. “La historia del vestido como historia de producto: productor, consumidor y objeto”, Seminari “Modernos a pesar de todo”, Fundació Història del Disseny, Barcelona, febrer 2016. [5]

COSGRAVE, B. Historia de la moda: desde Egipto hasta nuestros días. Barcelona:

Editorial Gustavo Gili, 2005.

De crinolinas y polisonas: indumentaria y moda femenina a finales del siglo XIX: MUBAM, Museo de Bellas Artes de Murcia: 24 de noviembre 2005 - 8 enero 2006, Sala de exposiciones temporales. Textos, Mª Paz Soler Ferrer, Mª Ángeles Gutiérrez Garca. Murcia: Dirección General de Cultura, 2005

Dictionnaire international de la mode. Collectif sous la direction de Bruno Remaury et Lydia Kamitsis; avec la collaboration de Nadine Coleno. Paris: Editions du Regard, 2004.

ENTWISTLE, J. El cuerpo y la moda: una visión sociológica, Ed. Paidós, Barcelona, 2002

HUNNISETT, J. Period Costume for Stage & Screen: Patterns for Women's Dress, 1800–1909. London: Unwin Hyman, 1988.

JOHNSTON, L. La moda del siglo XIX en detalle. En colaboración con Marion Kite y Helen Persson; fotografías de Richard Davis; dibujos de Leonie Davis. Barcelona: Gustavo Gili, cop. 2006.

KOENIG, R. La moda en el proceso de civilización, INSTITUTO DE ESTUDIOS DE MODA Y COMUNICACION, Valencia, 2002

La MODA en el XIX: [exposición], Madrid: Subdirección General de Promoción de las Bellas Artes; Sevilla: Consejería de Cultura, 2007 Catálogo de la exposición celebrada en el Museo de Artes y Costumbres Populares de Sevilla de octubre de 2007 a enero de 2008

La mode en France 1715-1815. De Louis XV à Napoléon I^o, Exposición organizada por Musée National de Kyoto i Kyoto Costume Institute, París, 1990

LAVIER, J. Breve historia del traje y la moda. Madrid: Ediciones Cátedra, 1988.

LIPOVETSKY, G.; ROUX, E. El lujo eterno. De la era de lo sagrado al tiempo de las marcas. Barcelona, 2004

MARTÍNEZ BARREIRO, A.M. “La moda en las sociedades avanzadas”. A: Papers: revista de sociología. n. 54 (1998), pp. 129-137.

MATTHEWS DAVID, A. Fashion Victims: The Dangers of Dress Past and Present. Londres: Bloomsbury, 2015.

MC DOWELL, C. Histoire de la Mode Masculine, Éditions de la Martinière, 1997

MENÉNDEZ PIDAL, G.; BERNIS, C: “El traje burgués” A: La España del Siglo XIX vista por sus contemporáneos, Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1988. V. 1 ; pp. 456-479

Modes et Revolution, Musée de la Mode et du Costume, Palais Galliera, París, 1789

MOORE, D. L. Fashion Through Fashion Plates, 1771–1970. London: Ward Lock, 1971.

PASALODOS, M. “Algunas consideracions sobre la moda en la Belle Époque”, Indumenta: revista del Museo del Traje. n. 0 (2007), pp. 107-112 [6]

PENA, P. “Indumentaria en España: el periodo isabelino (1830-1868)”. Indumenta: revista del Museo del Traje. n. 0 (2007), pp. 95-106. [7]

PENA, P. “La moda en la Restauración, 1868-1890”, Indumenta, n. 2, 2011, pp. 6-34. [8]

PENA, P. El traje en el Romanticismo y su proyección en España (1828-1868).

Madrid: Ministerio de Cultura, Secretaría General Técnica, Subdirección General de

Publicaciones Información y Documentación, 2008

PUERTA ESCRIBANO, R. La segunda piel: historia del traje en España: del siglo XVI al XIX. Valencia: Biblioteca Valenciana, 2006. 3

The Age of Napoleon. The Metropolitan Museum of Art, Nueva York, 1999.

TOUSSAINT-SAMAT, M. Historia técnica y moral del vestido, Madrid: Editorial Alianza, 1994.

WINGFIELD, L. English costume and fashion from the conquest to the regency.

London : Hope and Co. , [1884?]

Full de sala del Museo del Romanticismo de Madrid, dedicada a la moda femenina del segle XIX [9]

Nota: aquesta és una selecció bibliogràfica àmplia que pretén ser una aproximació al període de la peça.